

ADNAN ÖZKAYA

**İŞ GÜVENLİĞİ YÖNÜNDEN
YAPILMASI GEREKLİ KONTROLLER
VE DÜZENLENECEK BELGELER**

- **Eğitimin Amacı:**

- İşyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği yönünden yapılması gereken her türlü kontrolleri ve düzenlenmesi gereken belgeleri öğrenmek.

- **Öğrenim hedefleri:**

- Yapılması gereken kontroller,
- Hazırlanması gereken belgeler,
- İlgili mevzuat hakkında bilgi sahibi olmak.

Sağlık Raporu

İşin devamı süresince de bu işlerde çalıştırılmalarında bir sakınca olmadığıının 16 yaşını doldurmuş fakat 18 yaşını bitirmemiş genç işçiler için en az 6 ayda bir, diğerleri için de en az yılda bir defa hekim raporu ile tespiti zorunludur. Bu raporlar işyeri hekimi, işyeri sağlık ve güvenlik birimi, ortak sağlık ve güvenlik birimi, işçi sağlığı dispanserleri, bunların bulunmadığı yerlerde sırasıyla en yakın Sosyal Sigortalar Kurumu, Sağlık Ocağı, veya 24/11/2004 tarihli ve 5258 sayılı Aile Hekimliği Pilot Uygulaması Hakkında Kanun gereği sağlık ocağının kaldırıldığı yerlerde aile hekimi, Hükümet veya belediye hekimleri tarafından verilir.

Sağlık Raporu

Sağlık Bakanlığının görüşü alınarak çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından belirlenen Ağır ve Tehlikeli İşlerde alışacaklara Ait İşe Giriş / Periyodik Muayene Formu rneği EK-II de verilmiştir.

Sağlık raporu alınmamış herhangi bir işçinin ağır ve tehlikeli işlerde çalıştırılması yasaktır. İşçilerin gerek ilk işe girişlerinde gerekse periyodik muayenelerinde belirlenen sağlık durumları ile diğer gerekli bilgiler bu raporlara işlenir.

Sağlık Raporu

Bu raporlar, teftiş esnasında İş M¼fettiřlerine her istenildiğinde g¼sterilmek ¼zere işveren veya yetkilisi tarafından, gizliliğine hanel gelmeyecek bir surette işyerlerindeki ¼zl¼k dosyalarının kişisel sağlık b¼l¼m¼nde saklanır.

İşyeri hekimi tarafından verilen rapora itiraz halinde, işçi en yakın Sosyal Sigortalar Kurumu Hastanesi Sağlık Kurulunca muayeneye tabi tutulur. Verilen rapor kesindir. İşyerinden ilişkileri kesilerek yeni bir işe giren işçilerin bu raporları veya ¼rnekleri yeni işveren veya vekilinin isteği halinde o işyerine g¼nderilir.

❖ İşçilerde bulaşıcı hastalık olmadığına dair rapor

Gıda işinde çalışanların portör muayeneleri,

İşyerleri insanların toplu olarak buldukları, toplu olarak çalıştıkları, birbirleri ile ilişkilerin çok fazla olduğu ortamlardır. Bu sebeple bu tür ortamlarda bulaşıcı hastalıkların yayılma ihtimali yüksektir. İşyerlerinde bulaşıcı hastalık çıkmaması, yayılmaması için gerekli tedbirlerin alınması ve kontrollerin yapılması gerekmektedir. Bu tedbirlerin en önemlisi, işçileri kontrol ettirerek, bulaşıcı hastalığı görülenlerin tecrit edilmesi ve tedavi edilmesidir. İşyerine işçi alırken de işçilerin bulaşıcı hastalıklarının olmamasına dikkat edilmelidir.

Gıda işleri ile ilgili çalışma yapan kimseler, bulaşıcı hastalık açısından çok daha önemlidir. Bu işçilerin daha kısa periyotlarla, daha iyi muayene edilmesi, Üç Aylık periyotlarla mutlaka PORTÖR muayenelerinin yaptırılması gerekmektedir. Bu kişilerin temizliklerine daha çok dikkat etmeleri, işyeri yetkililerinin ve işyeri Hekimlerinin bu konuda daha titiz davranmaları gerekmektedir.

- ❖ **Kurşunla çalışan işçilerin sağlık kontrolleri:**
Kurşunla çalışan işçilerin, her üç ayda bir, sağlık muayenesine tabi tutulması, kurşun absorpsiyonunun ilk belirtilerinin klinik ve laboratuvar usulleri ile tespit edilmesi, işçinin hazım şikâyetleri olup olmadığının incelenmesi, diş etlerinde burton çizgisi oluşup oluşmadığının kontrolü, kolların ekstraksiyon durumlarının incelenmesi, idrarda kopraporfirin aranması, kanda hemoglobin yüzdesinin ölçülmesi, bazofil granülasyonlu eritrosit sayımı yapılması, kanda ve idrarda kurşun aranması gerekmektedir.

❖ *Cıva ile ilgili işlerde çalışanların muayenesi:*

Cıva ile çalışan işçilerin, her üç ayda bir, klinik ve laboratuvar usulleri ile sağlık muayeneleri yapılmalıdır. Tükürük artması, diş etlerinde ülserasyon, ellerde ve göz kapaklarındaki titremeler şeklindeki belirtileri bulunanlar yaptıkları işlerden ayrılacaklar, kontrol ve tedavi altına alınacaklardır.

- Arsenik ile ilgili işlerde çalışanların sağlık muayeneleri:

Arsenik ile çalışan işçiler altı ayda bir klinik ve laboratuvar usulleri ile muayeneleri yaptırılacaktır. İdrar, dışkı, kıl ve tırnaklardaki arsenik miktarı tayin edilecek, arsenik ile ilgili zehirlenme görülenler tedavi altına alınacaktır.

- Fosforlu bileşiklerle yapılan çalışmalarda sağlık muayenesi:

Beyaz fosfor ile ilgili işçilerde çalışan işçiler, işe girişlerinde, işe giriş sağlık muayenesi ve periyodik sağlık muayeneleri ile birlikte çene ve dişleri filmleri çektirilecek çene nekrozu aranacaktır.

Kadmiyum, magnezyum, Kromlu bileşikler, berilyumlu alaşımlar, Benzen, anilin, nitro amin türevleri, halojenli hidrokarbonlar, karbon sülfür,

❖ Tozlu ortamlarda çalışanlar için göğüs radyografileri:

Tozlu yerlerde çalışacak işçiler, işe alınırken, genel sağlık muayeneleri yapılacak, göğüs radyografileri alınacak, solunum ve dolaşım sistemi hastalığı görülenler ile cilt hastalığı görülenler, göğüs yapısında bozukluk bulunanlar bu işlere alınmayacaktır.

❖ Gürültülü yerde çalışanlar için kulak odiyogramları:

Gürültülü işlerde çalışacak işçilerin, işe alınırken, genel sağlık muayeneleri yapılacak, özellikle duyma durumu ve derecesi ölçülecek, kulak ve sinir sistemi hastalığı bulunanlar, hipertansiyonlu olanlar bu işlere alınmayacaktır.

Gürültülü işlerde çalışanlar, gürültü şiddetine göre tayin edilecek belli periyotlarda duyma durumu ve derecesinin kontrol ettirilmesi gereklidir.

❖ **Titreşimli çalışmalarda kemik, eklem ve damar yapısının muayenesi:**

Titreşim yapan aletlerle çalışan işçilerin, periyodik olarak sağlık muayeneleri yaptırılacaktır. Kemik, eklem ve damar sistemleri ile ilgili hastalığı veya arızası görülenler, çalıştıkları işlerden ayrılacak, kontrol ve tedavi altına alınacaktır.

❖ **Enfraruj ışınlarla çalışmalarda göz muayenesi:**

Enfraruj ışınlara maruz işçiler genel sağlık muayeneleri yapılacak, özellikle göz muayenesi yapılacak, görme durumu ve derecesi tayin edilecek, gözle ilgili arızası ve hastalığı görülenler bu tür işlerden ayrılacak, kontrol ve tedavi altına alınacaktır.

❖ Yeraltında, nemli, hava cereyanlı ve yetersiz ışıklı yerlerde çalışanların romatizma ve göz hastalığı açısından muayenesi:

Bu tür işlerde çalışanları, periyodik olarak genel sağlık muayeneleri yapılırken özellikle romatizma ve göz hastalığına dikkat edilecektir.

❖ Atmosfer basıncından daha yüksek basınçlı ortamlarda çalışanların muayenesi:

Bu tür işlerde çalıştırılacak işçilerin, işe başladıkları günden itibaren 15 gün sora, adaptasyon muayenesine tabi tutulacak ve işin devamı süresince de periyodik sağlık muayeneleri yapılacaktır.

- ❖ **Radyoaktif maddelerle çalışmalarda muayene:**
Radyasyonlu işlerde çalışanların, ne miktarda radyasyon aldıkları, özel cihazlarla ölçülecek, ayda bir defa değerlendirilecektir.
- ❖ **Tetanos aşısı:**
Tetanos tehlikesi bulunan işlerde çalıştırılacak işçilere, antitetanik aşı yapılacaktır.
- ❖ **Brselloz aşısı:**
Brsellz bulaşma ihtimali olan işlerde çalışan işçiler aşılanacaktır.

2-SAĞLIK BİRİMİ İLE İLGİLİ BELGELER:

İLGİLİ YÖNETMELİK: İşyeri Hekimlerinin Görevleri İle Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik

yardım, acil tedavi ve koruyucu hekimlik gibi görevleri yapmak üzere İşyeri Hekimi görevlendirilmesi gerekmektedir.

İşyeri Hekimlerine SGK tarafından vizite yapma, iki güne kadar rapor verebilme ve ilaç yazma yetkisi verilebilir. Bu iznin verilmemesi de mümkündür. Bu iznin verilmemiş olması İşyeri Hekimi sayılmayacağı anlamına gelmez. Aksine bu yetkinin verilmesi İşyeri Hekiminin işini artıracığı için İşyerinde daha fazla çalışmasını zorunlu hale getirir.

İşyeri Hekimi alınırken, İşyeri Hekimi Sertifikası olanlar tercih edilir. Eğer böyle bir hekim bulunamazsa sertifikasız hekim de İşyeri Hekimi olarak görevlendirilebilir.

İşyeri Hekiminin çalışma süresi hesabında işçi sayısı esas alınır. İşyeri Hekimleri, İşyerindeki her işçiye ayda en az 15 dakika düşecek şekilde bir süre çalıştırılması gereklidir. Eğer İşyeri Hekimi poliklinik hizmetleri de görüyor ise, bu hizmetlerde geçen sürenin çalışma süresine ilave edilmesi(Çalışma süresinin artırılması) gereklidir.

Sürekli olarak 1000 ve daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinin tam gün çalışan İşyeri Hekimi istihdam etmeleri gereklidir.

❖ Sağlık Memuru diploması, Hemşire diploması,
Ağır ve Tehlikeli İşlerin yapıldığı işyerlerinde sağlık memuru veya hemşire
istihdamı zorunludur.

❖ İlk yardım ve kurtarma kursu görmüş elemanların kurs belgeleri,
Ağır ve Tehlikeli İşlerin yapıldığı İşyerlerinde her vardiyada en az bir kişi İlk
Yardım ve Kurtarma kursu görmüş eleman bulundurulması zorunludur.
Eğer ekip halinde işyeri dışında çalışma yapılıyorsa, her ekipte yine ilk yardım
ve kurtarma kursu görmüş elemanların bulundurulması gereklidir.

❖ İşyeri Sağlık Biriminin Yıllık Çalışma Cetveli Raporu,
İşyeri sağlık Biriminin yıllık çalışmalarını özetleyen bir rapor düzenlemelidir.

❖ İçme suyu tahlili,
İşyerindeki içme suyu ve kullanma suyu belli periyotlarda tahlili yapılmalı ve
kullanılmasında ve içilmesinde sakıncanın

3-YANGINA KARŞI ALINAN TEDBİRLERLE İLGİLİ **BELGELER**

İLGİLİ YÖNETMELİK: Parlayıcı, Patlayıcı, Tehlikeli ve Zararlı Maddelerle Çalışılan İşyerlerinde ve İşlerde Alınacak Tedbirler Hakkında Tüzük

❖ Seyyar Yangın söndürme cihazının kontrolü,

Seyyar yangın söndürme cihazları yangın başlangıcında çok etkili olarak kullanılmaktadır. Bu sebeple her İşyerinde yeterli miktarda ve evsafa bu cihazlardan bulundurulması gereklidir. Ancak bunların periyodik kontrol ve bakımları yaptırılmaz ise ihtiyaç anında kullanılamamaktadır. İşyerlerine fayda yerine zarar vermektedir. Çünkü yetkililer bu cihazlara güvenmekte fakat kontrolsüzlük sebebiyle cihazlar görev yapmayınca büyük zararlara sebebiyet verilmektedir.

Seyyar yangın söndürme cihazları 6 ayda bir kere kontrol edilmeli ve kontrol tarihleri üzerlerine asılacak etiketlerde belirtilmelidir. Köpüklü tip(Sodyum bikarbonat-asitli) yangın söndürme cihazları, en az senede bir defa tamamen boşaltılıp yeniden doldurulması gerekmektedir.

Karbodioksit, bikarbonat tozlu, karbon tetraklörür'lü ve benzeri kimyasal maddeli cihazlar kullanıldıktan sonra tekrar doldurulmalıdır.

❖ Altı ayda bir alarm ve tahliye denemeleri, işyerlerinde altı ayda bir, alarm ve tahliye denemeleri yapılmalı, bu denemeler, yetkili ve tecrübeli bir şef, işyeri bekçileri ve yeteri kadar yardımcıdan kurulu bir ekibin gözetimi altında yapılacak ve işyeri yangın planlarına uygun olarak tertiplenecektir.

❖ Yangın söndürme ekipleri ve eğitimleri:

Özel itfaiye teşkilatı bulunmayan işyerlerinde, bekçiler ile çalışanlar arasında seçilecek yeterli sayıda yardımcı personelden bir yangın söndürme ekibi oluşturulacak ve bu personele, yangın anında yapılacak görevler gösterilecek, yangına karşı savunma eğitimi yapılacak, hangi tür söndürme alet ve cihazlarının hangi tür yangınlarda nasıl kullanılacağı, nazari ve ameli olarak gösterilecek, yeterli eğitim yapılacaktır.

❖ İtfaiye Teşkilatının ayda bir yapılan yangın savunma ve söndürme denemeleri, Özel itfaiye teşkilatı bulunan işyerlerinde, en az ayda bir defa, yangın savunma söndürme kurtarma denemeleri yapılacak, bu denemeler gerçek yangın şartlarında yapılacak, gerekli malzeme ve teçhizatın nasıl kullanılacağı öğretilenektir.

❖ Par. Pat. Maddelerin bulunduğu yerlerde ateş ve kıvılcım yasağını belirten uyarı levhaları,
Parlayıcı, patlayıcı maddelerle iştigal edilen işyerlerinde, açık ateş ve kıvılcım yasağını belirten uyarı levhaları bulunacaktır.

❖ Yangın hortumlarının kontrolü:

Lastik olmayan hortumlar, her kullanıştan sonra boşaltılıp kurutularak kontrol edilecek, lastik hortumlar en geç üç ayda bir kontrol edilecektir,

❖ Motopompların kontrolü:

İşyerinde yangın söndürmek için kullanılan motopomplar en az altı ayda bir kere kontrol ettirilecektir. Her gün beş dakika su ile işletme deneyi yapılacaktır.

4-MAKİNE TEZGAH VE TESİSLERİN KONTROL VE DENEYLERİ

İLGİLİ YÖNETMELİK: İşyeri Bina ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık Ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik

❖ Asansörün kontrolü:

Asansörler, yetkili teknik elemanlar tarafından belli periyotlarda kontrol edilecek ve kontrol belgesi düzenlenecektir.

❖ Kaldırma araçlarının kontrolü:

Kaldırma makineleri ve araçları her çalışmaya başlamadan önce, operatörleri tarafından kontrol edilecek, çelik halatlar, zincirler, sapanlar, kasnaklar, frenler, otomatik durdurucular yetkili teknik bir eleman tarafından kontrol edilecek ve kontrol belgesi düzenlenerek işyerindeki özel dosyasında saklanacaktır.

❖ **Kazanların kontrolü:**

Kazanlar (Her türlü kazan, sıcak su kazanı, buhar kazanı v.s.) imalatının bitiminde, montajı yapıp kullanılmaya başlamadan önce, kazanlarda yapılan değişiklik onarım ve revizyonlardan sonra, yılda bir periyodik olarak ve en az üç ay kullanılmayıp yeniden servise girmeden önce, kontrol ve deneyleri Hükümet veya Mahalli İdarelerce kabul edilen yetkili teknik elemanlar tarafından yaptırılarak sonuçları sicil kartına veya defterine işlenecektir.

❖ Basınçlı su ve hava tanklarının kontrolü:

Basınçlı su ve hava tankları belli periyotlarda muayeneleri yapılacak ve sonuçlar sicil defterine işlenecektir.

❖ Basınçlı asit kaplarının kontrolü:

Basınçlı asit kapları, içindeki asit tamamen boşaltılıp, yıkandıktan ve kurulandıktan sonra kontrol edilecektir.

❖ Akaryakıt tanklarının (SPG tanklarının) kontrolü:

❖ Basınçlı gaz tüplerinin kontrolü:

Basınçlı gaz tüplerini dolduran her firma, satışa çıkarmadan önce, uygun aralıklarla, belirli zamanlarda, tüp ve teferruatını muayene edecek veya ettirecek; hidrolik basınç deneyi, ağırlık deneyi, hacim deneyi gibi deneyler yapacak veya yaptıracaktır. Bunlarla ilgili belgeleri satış ile birlikte alıcıya verecektir.

❖ Asetilen tüplerinin kontrolü:

Asetilen tüpleri belirli periyotlarla aşağıda belirtilen muayene ve deneylere tabi tutulacaktır:

- Genel dış muayene,
- Tüpün absorpsiyon malzemesi ile yeteri kadar dolu olup olmadığının kontrolü,
- Tüpü absorpsiyon malzemesi ve asetonla beraber tartma,
- Basınç deneyi(Bu deney ya 60 kg/cm² basınçla su ile veya tüpte bulunan absorpsiyon malzemesinin boşaltılmadığı hallerde yine 60 kg/cm² basınçlı aseton veya argon ile yapılacaktır)

❖ Havalandırma tesisatının kontrolü:

Havalandırma tesisatları çok sık kirlenen, kanalları dolan ve kısa zamanda görev yapmaz duruma gelen tesisatlardır. Bu sebeple havalandırma tesisatının sık sık temizlenmesi ve bakımı gerekmektedir. Havalandırma tesisatları günlük ve haftalık bakımlardan başka, yetkili teknik elemanlar tarafından üç ayda bir kere kontrol edilmesi ve çalışır durumda olduğunun belgelenmesi gereklidir.

❖ Marangoz makinelerinin kontrolü:

Şerit testere ve bıçkı makineleri testerelerinin, bağlantılarının en az ayda bir kere kontrol edilmesi gerekmektedir.

- Basıncılı kaplardaki emniyet supaplarının kontrolü:

Emniyet supapları her vardiyada veya günde en az bir kere denenecektir.

- Fırın ve ocakların kontrolü:

Fırın ve ocaklar malzemesi, yapısı ve teçhizatı bakımından fenne ve tekniğe uygun olacak, ateşlemeden önce bunların bağlantıları ve cihazları kontrol edilecektir.

- Elektrikli el aletlerinin kontrolü:

Elektrikli el aletleri aletlerinin kullanılmasında, elektriğe çarpılma şeklinde ölümcül kazalara çok sık rastlanmaktadır. Bu sebeple elektrikli el aletleri kullanılmadan önce yetkili elemanlar tarafından özellikle, topraklama durumu, motorun kıvılcım durumu, fiş priz sistemleri kontrol edilmelidir.

- Tam yalıtılmış elektrik cihazlarının kontrolü:

Tam yalıtılmış elektrikli cihazların uygunluğu yetkili makamlar tarafından onaylandıktan sonra cihazın güvenli durumunu bozacak herhangi bir değişiklik yapılmamalıdır.

❖ Elektrik tesisatının (Aydınlatma dahil) kontrolü:

Par.Pat.Zar.ve Teh.İşler Tüz. Kapsamındaki İşyerindeki bütün elektrik tesisat(Aydınlatma tesisatı dahi) senede bir kere yetkili teknik elemanlar tarafından kontrol ettirilerek uygun olduğuna dair belge alınması gereklidir.

❖ Paratöner tesisatının kontrolü:

Paratöner her sene yetkili teknik elemanlar tarafından kontrol edilerek, kontrol belgesi düzenlenmelidir.

❖ Topraklama tesisatının kontrolü:

Bütün topraklama tesisatı (Statik elektrik topraklamaları dahil) her sene yetkili teknik elemanlar tarafından kontrol edilmeli, kontrol değerleri belirtilerek bir rapor düzenlenmelidir.

❖ Boru tesisatının kontrolü:

İşyerindeki boru tesisatının periyodik olarak kontrol edilerek, kusurlu, hatalı, aşınmış ve bozulmuş yerlerin değiştirilmesi gereklidir.

❖ İçinde sıvı bulunan tank ve depoların kontrolü:

İçinde tehlikeli sıvıların bulunduğu tank ve depolar en geç yılda bir defa kontrol edilecektir.

❖ Taban ve asma kat döşemelerinin kontrolü:

Taban ve asma katların döşemeleri, üzerine konacak malzemeye dayanıklı olmalı, metrekare hesabı ile taşıyabilecekleri azami ağırlık miktarı yetkili teknik elemanlar tarafından tespit edilmelidir. Azami yükten fazla yüklenmemelidir.

❖ Kişisel koruyucuların kontrolü:

Kişisel koruyucular bakımlı olmalı, koruma özelliği devam etmelidir. Özellikle emniyet kemerlerinin, kesik veya kusurlu olup olmadığı, perçin ve dikişlerinin sağlam olup olmadığı kontrol edilmeli, arızalar giderilmeli, kusurlar düzeltilmelidir.

5-BELGE VE EHLİYETLER:

❖ Kazancı Belgesi,

Kazanların, ehliyetli ve ehil kişiler tarafından işletilmesi gereklidir. Çünkü kazanların fenne ve tekniğe uygun işletilmemesi durumunda, çok büyük basınçlara ulaşması ve patlaması dolayısıyla büyük kazaların meydana gelme ihtimali mevcuttur.

Kazancılar,, genel manada kazanlarla ilgili gerekli bilgileri bilmelerinin yanında özellikle kullandıkları kazanlar hakkında daha detaylı bilgi sahibi olmaları gerekmektedir.

❖ Patlayıcı Madde Ateşleme Belgesi,

Patlatıcı maddelerin kullanılması, bu konuda yetiştirilmiş ve yetkililer tarafından görevlendirilmiş Patlayıcı Madde Kullanma Yetki Belgesi olan ateşleyiciler tarafından yapılmalıdır.

❖ İş Makinesi Operatör Belgesi

İş Makineleri, bu konuda yetiştirilmiş ehil operatörler tarafından yapılması gerekmektedir.

Bu konuda mevzuatta düzenlenmiş bir şekil veya prosedür bulunmamaktadır. Bu durum, İşverenin , çalıştırdığı kişiye, yaptığı iş ile ilgili olarak gerekli eğitimi yapması mecburiyeti çerçevesinde düşünülmelidir. Bu durumda, İşveren, elemanını, yeterli bir kurstan geçirerek operatör belgesi verebilir ve işçisini operatör olarak çalıştırabilir.

❖ G sınıfı ehliyeti

Trafiğe çıkacak iş makinelerini kullanacak kişilerin G sınıfı sürücü belgelerinin olması gereklidir.

❖ Römork kullanma ehliyeti

Aracına römork takacak sürücülerin ise, aracına römork takarak sürebileceği hususunun ehliyetine işlenmesi gerekmektedir.

❖ Bonservis,

Bonservis, bir kişinin, herhangi bir yerde, çalışmış olduğunu gösteren bir belgedir. Tek başına yeterlik belgesi veya operatör belgesi olarak düşünülmemelidir.

❖ Ustalık Belgesi

Çıraklık yasasına göre verilen bir belgedir. Yaptığı işte ehil olduğunu gösterir.

❖ Eğitici ustalık belgesi

Eğitici ustalık belgesi ise, ustanın işinde ehil olmasının yanında aynı zamanda yanına çırak alabileceğini, çırak yetiştirebileceğini gösteren bir belgedir.

❖ İşe girişte iş güvenliği eğitimi, işyerine ve işe adaptasyon:

İşyerlerinde, özellikle Ülkemizde, işçi sirkülasyonu çok fazladır. İşçilerin de büyük çoğunluğu tarladan gelmekte, sanayi ve fabrika tecrübesi bulunmamaktadır. Bu sebeple, işçiler işe alındıklarında, İşyerine ve işe adaptasyon eğitiminin verilmesi çok önemlidir. Bu eğitimde ağırlıklı olarak işçi sağlığı ve iş güvenliği konuları işlenmelidir. Bu şekilde, işyeri ve iş acemiliğinden kaynaklanacak kazalara sebep olunmamalıdır.

Bu eğitimin belgelenmesi yetkililerin görmesi açısından önemli olduğu gibi, işçiler açısından da önemlidir. Çünkü işçilerin, kendilerine öğretilip, altına imzalarını attıkları tedbirlere uymakta daha gayretli oldukları, kendilerini daha sorumlu hissettikleri bilinen bir gerçektir.

TUTULMASI GEREKLİ DEFTER VE KAYITLAR

❖ İş Sağlığı Güvenliği Kurulu Defteri,

İş sağlığı ve güvenliği kurulu, işyerinde, işçi sağlığı ve iş güvenliği hakkında gerekli çalışmaları yapan, gerekli tedbirleri öneren, uygulatan, kontrol eden, işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda en yetkili bir kuruldur. Bu kurulun çalışmalarının bir deftere işlenmesi gerekmektedir. İşte bu defter İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu Defteridir.

Bu kurulun çalışmasında, İşyeri Hekiminin ve İş Güvenliği uzmanının lokomotif görevi görmeleri gerekmektedir. Çünkü İşçi sağlığı ve İş Güvenliği konusunda en çok bilgi sahibi olan kişiler bular olmalıdır.

Eğer iş güvenliği uzmanı, sadece iş güvenliğine bakan teknik bir kişi olmaz ise bu görevini yeterli olarak yerine getirmesi zorlaşmaktadır. Çünkü işçi sağlığı ve iş güvenliği konusu, hukuki ve teknik, sosyal ve ekonomik boyutu olan çok geniş bir konudur. Bu geniş konuyu, herhangi bir işe (Personel Müdürlüğüne veya İşletme Müdürlüğüne ilave olarak) ilave olarak yürütebilmek, kamil manada yürütebilmek mümkün değildir.

İş Güvenliği uzmanları, sadece bu işten sorumlu olmalı ve etkili ve yetkili şekilde yönetimin üst mercilerine bağlı olarak çalışmalıdır.

❖ Yapı İş defteri

Yapı İş Defteri İnşaat işyerlerinde, inşaatın Fenni Sorumlusu tarafından tutulan bir defterdir. Bu deftere, işyerinde alınan emniyet ve sağlık tedbirleri yazılmalıdır.

Bu defterin birinci sayfası usulüne uygun olarak doldurulduktan sonra Çal.Sos.Güv.Bak.Bölge Müdürlüğü tarafından bütün sayfaları mühürlenerek tasdik edilir.

❖ Fenni Nezaretçi Rapor Defteri

Fenni nezaretçinin yaptığı denetim neticelerini, önerilerini yazdığı noterce onaylı bir defterdir.

❖ Patlayıcı Madde Kayıt Defteri,

Patlayıcı madde depolarında bulunan, patlayıcı madde giriş ve çıkışının yazıldığı ve sorumlularının belirtildiği bir defterdir.

❖ Patlayıcı Maddelere İlişkin Yönerge:

Patlayıcı maddelerin taşınması, depolanmasına ilişkin, Fenni nezaretçi tarafından hazırlanan bir yönergedir. Bu Yönergede, tesis ve genel durum planları, nem bozulma ve donmaya karşı koruma, Tecrit, Havalandırma, patlama ve yangına karşı önlemler, yangın anında gaz ve dumanların boşaltılması ile ilgili hususlar belirtilir.

❖ İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği İç Yönetmeliği:

Her işyerinde, işçi sağlığı ve iş güvenliği bakımından riskleri farklıdır. Bu sebeple işyerlerinde genel mevzuat hükümlerinden başka bazı kaidelerin getirilmesi, bazı düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Kurullarının görevlerinden biri de, İşyerinde uyulması gerekli sağlık ve güvenlik kaidelerinin bulunduğu bir İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği İç Yönetmeliği taslağı hazırlamak, bu taslağı İşverene sunup tasdik ettirdikten sonra (Yönetmelik haline geldikten sonra) işyerinde uygulanmasını sağlamaktır.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği İç Yönetmelikleri, İşyerlerinde el kitapçığı şeklinde düzenlenmekte ve işçilere dağıtılarak, işçiler eğitilerek, bu yönetmeliğe uyulması sağlanmaktadır.

❖ Taş ocağı Açık İşletme Yönergesi:

Bu Yönerge, Taş ocaklarında (Açık İşletmelerde) İşyerinin fenni nezaretçisi tarafından hazırlanan, İşyerinde emniyetli çalışma yapmaya yönelik olan,

- Kademelere verilecek en çok yükseklik,
- Güvenle çalışmaya olanak verecek kademe düzlüğü genişliği,
- İşyerinin şartlarına göre kademelere verilmesi gereken şev derecesi
 - Lağım derinliği ve konulacak patlayıcı madde miktarı
- Ateşleme sırasında makinelerin ve işçilerin güvenlikleri için alınacak tedbirler,
- Makinelerin çalışma koşulları, yükleme boşaltma yerleri, manevra yerleri,
- Patlayıcı madde doldurma sıkılama ve ateşleme sırasında güvenlik tedbirleri
 - Çalışma yerine görevlilerden başkasının girmemesine yönelik önlemler,
- Patlayıcı madde depolanması, taşınması ve patlatılmasına dair tedbirleri, içeren bir yönerge dir.

❖ İş Kazaları ve Meslek Hastalıkları İstatistik Fişi

İşyerinde, işçi sağlığı ve iş güvenliği çalışmalarının neticesi durumunda bulunan , iş kazalarında , meslek hastalıklarında ve iş günü kayıplarındaki müspet gelişmeyi görebilmek için İşyerinde yapılan istatistik çalışmasıdır.

7-İŞYERİ BİLDİRİM BELGELERİ

- ETİKETLER VE LEVHALAR
- İŞYERİNİN BİLDİRİMLERİ VE İZİN TALEPLERİ
- YANGINA KARŞI ALINAN TEDBİRLER BELGELERİNİN BİLDİRİLMESİ
- MAKİNE TEZGAH VE TESİSLERİN KONTROL VE DENEYLERİ

❖ ETİKETLER VE LEVHALAR

- 1-Asansör kabinlerinde azami yükü gösterir levha,
- 2-Vinçlerde azami yükü gösterir levha,
- 3-Ecza dolaplarının, kaç numaralı dolap olduğu ve içinde bulunan malzemelerin listesi,
- 4-Motopompların kontrol tarihlerini gösterir etiket,
- 5-Zımpara taşı tezgahında gözlüksüz çalışma yasağını belirten levha,
- 6-Basınçlı kaplar üzerinde etiket,
- 7-Kompresörler üzerinde etiket,
- 8-Kazanlar üzerindeki etiket,
- 8-Motorlu araçların ve römorkörlerin taşıyabilecekleri en fazla yük,
- 8-Par.Pat.Teh.ve Zar.Mad. bulunan kap ve ambalajların etiketleri,
- 9-Seyyar yangın söndürme cihazlarının kontrol tarihleri,
- 10-Basınçlı gaz tüplerinin etiketleri,
- 11-Karpit bulunan kapların üzerine “Karpit Kuru Tutulacak” yazılı etiket,
- 12-Asetilen jeneratörünün üzerindeki etiket,
- 13-Muhtelif ikaz levhaları

❖ İŞVERENLERİN BİLDİRİMLERİ VE İZİN TALEPLERİ

- 1-İşyeri bildirimini
- 2-İş Kazasının bildirimini
- 3-Kurma izni beyannamesi
- 4-İşletme belgesi alınması
- 5-Sağlık Kuralları Bakımından Günde Yedi Buçuk Saat veya Daha Az Çalışılması Gereken İşlerin bildirimini
- 6-Gece postalarında kadın işçi çalıştırma izni
- 7-Gece postalarında çalışan kadın işçilerin kimlikleri
- 8-Ağır ve Teh.İşl.Çal. İşçilerin kimlikleri
- 9-İşçi postalarının sayısı ve çalıştırılacak işçilerin bildirimini
- 10-Postaların 15 günde bir değiştirilmesi izni,
- 11-Fazla çalışma yaptırılması izni
- 12-Hazırlama tamamlama ve temizleme işlerinde çalışacak işçilerin, çalışma şartlarının bildirimini
- 13-Askeri İşyerleriyle Yurt Emniyeti İçin Gerekli Maddeler İmal Olunan İşyerlerinin Denetim ve Teftişi Hak. Tüzük kapsamında olan kayıtlar
- 14-İşyerlerinin bildirimini,
- 15-Emzirme odaları ve çocuk bakım yurtlarında tutulacak kayıtlar.

❖ YANGINA KARŞI ALINAN TEDBİRLERLE İLGİLİ BELGELER

- İtfaiye teşkilatının aylık tatbikatları
2. Yangın söndürme ekipleri ve eğitimi
3. Alarm ve tahliye denemeleri
4. Seyyar Yan.Sn.Cihaz. Kontrolü
5. Yangın hortumlarının kontrolü
6. Motopompların kontrolü
7. Yangın söndürme tüplerinin testi
8. Ateş ve kıvılcım yasağını belirten levhalar

❖ MAKİNA TEZGAH VE TESİSLERİN KONTROL VE DENEYLERİ

Asansörlerin kontrolü

2. Kaldırma araçlarının kontrolü
3. Forkliftlerin kontrolü
4. Kazanların testi ve kontrolü
5. Basınçlı Kap. “ ”
6. Vünkanizatörlerin “ ”
7. Basınçlı su ve hava tanklarının kontrolü
8. Basınçlı asit tanklarının “ ”
9. Akaryakıt tanklarının kontrolü
10. SPG tanklarının “ ”
11. Basınçlı gaz tüplerinin “ ”
12. Asetilen tüplerinin “ ”
13. Havalandırma tesisatının kontrolü
14. Marangoz makinelerinin kontrolü

16. Fırın ve ocakların kontrolü

17. Elektrikli el aletlerinin kontrolü

18. Tam yalıtılmış elektrik cihazlarının kontrolü

19. Elektrik tesisatının kontrolü

20. Topraklama tesisatının kontrolü

21. Boru tesisatının kontrolü

22. İçinde sıvı bulunan tank ve depoların kontrolü

23. Taban ve asma katların kontrolü

24. Kişisel koruyucuların kontrolü

❖ İŞYERİNDE TUTULMASI GEREKLİ DEFTER VE KAYITLAR

1. İş Güvenliği Kurulu defteri
2. İş güvenliği içi yönetmeliği
3. İş kazaları meslek hastalıkları istatistik fişi
4. Yapı İş defteri
5. Fenni nezaretçi defteri
6. Patlayıcı madde kayıt defteri
7. Patlatıcı maddeye ilişkin yönerge
8. Taş ocağı açık işletme yönergesi

8-İLGİLİ MEVZUAT

- İş Sağlığı ve Güvenliği Tüzüğü
- İşyeri Sağlık Birimleri ve İşyeri Hekimlerinin Görevleri İle Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
- Parlayıcı, Patlayıcı, Tehlikeli ve Zararlı Maddelerle Çalışılan İşyerlerinde ve İşlerde Alınacak Tedbirler Hakkında Tüzük
- İşyeri Bina ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık Ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik